

15de zondag door jaar C

Lc. 10, 25-37

Meer dan 15 jaar geleden werd een collega, na een opdracht in het buitenland, pastoor benoemd. Nog voor dat de benoeming bekend werd gemaakt besloot hij op een zondag eens te gaan kijken in zijn nieuwe parochie. Hij had met opzet geen boord aan gedaan of geen kruisje op zijn revers, dus niemand kon zien dat hij priester was.

Hij was goed op tijd en eenmaal in de kerk wilde hij naast een oudere mevrouw gaan zitten die de rozenkrans aan het bidden was. Toen hij bij de bank kwam keek de vrouw wel op, maar ze bleek stoïcijns zitten. Er zat niets anders op dan min of meer over de mevrouw heen klimmen. Een tiental minuten later schoof een echtpaar ook in de bank: deze keer stond de oudere mevrouw wél recht en ze bleek zelfs te kunnen glimlachen. De man van het echtpaar schoof eerst in, keek mijn collega aan en zei: “U zit op mijn plaats”. Dus schoof hij maar door.

De Mis begon en alles leek goed te gaan tot het moment van de vredewens. Toen de nieuwe incognito pastoor zijn hand uitstak naar zijn buurman, voor wie hij plaats had gemaakt, keek die hem aan met een gezicht wat genoeg zei: hij schudde geen handen.

De Mis is uit en mijn collega besluit om ook naar de koffie te gaan: hij had toch zijn stoute schoenen al aangetrokken, dus dit kon er ook nog wel bij. Eenmaal in het zaaltje kreeg hij een kop koffie en een koekje aangeboden. Hoewel er nog plaats was besloot hij niet te gaan zitten, maar af te wachten wat er zou gebeuren. Het zaaltje vulde zich en uiteindelijk waren alle tafels bezet. Hijzelf stond nog steeds recht: niemand had iets tegen hem gezegd, niemand had hem uitgenodigd bij hen aan tafel te komen zitten.

Maar hij gaf de moed niet op, zo zijn pastoors nu eenmaal: toen hij de tweede kop koffie kreeg vroeg hij of er klapstoelen waren en schoof aan bij een tafel. Het gesprek viel even stil, maar uiteindelijk kwam het weer op gang. Alleen: men praatte verder alsof hij niet bestond. Niet dat het niet gezellig was: er werd genoeg gelachen, maar zijn tafelenoten deden alsof hij lucht was.

Helemaal op het einde van de koffie stond mijn collega recht en tikte met zijn lepeltje tegen zijn kopje. Consternatie alom natuurlijk: een vreemd gezicht en hij gaat ook nog iets zeggen. Mijn collega heeft toen bekend gemaakt dat hij de nieuwe pastoor was, en deze zondag eens anoniem was komen kijken hoe het ging in de parochie. Hij sloot af met de woorden: “Ik ben heel blij hier pastoor te mogen worden, want er is hier nog werk genoeg te doen.”

Maar stel nu eens dat die vreemdeling niet hun nieuwe pastoor was geweest, maar een nieuwe parochiaan die dacht: “Laat ik eens gaan kijken en kennismaken.” Denkt u dat die nog terug zou komen...? Dat laat een grote valkuil zien. Eigenlijk zouden we ons iedere keer moeten afvragen: als hier nieuwe, vreemde mensen binnenstappen, wat zien die dan? Wat zou dan hun conclusie zijn? Wat straalt er van ons als parochie uit?

Op het einde van de Mis wordt altijd gezegd: “Gaaf nu allen heen in vrede.” Maar in sommige kerken zou men beter zeggen: “Op uw plaatsen, klaar, start”, want daar loopt de kerk leeg alsof iemand geroepen heeft dat er brand is. Als een christelijke gemeenschap, een parochie geacht wordt een plaats te zijn waar we elkaar kennen en naar mensen omzien, dan is het alsof we zeggen: “Uw komst laat mij koud, uw zorgen zijn uw eigen problemen en nu opzij want ik wil erdoor.” Zo'n parochies zijn er, en ze zijn zwaar ziek of zelfs stervend. Want ze is in tegenspraak met wat ze zou moeten zijn.

Dat verhaaltje van die collega is misschien wat aangedikt maar niet verzonnen: het is hem zo vergaan. Het was voor hem een hele openbaring, maar voor de parochianen misschien nog wel veel meer. Want zonder dat ze het zelf in de gaten hadden, was niemand van hen ook maar één moment een Barmhartige Samaritaan, een naaste geweest. En nochtans is dat niet zo heel moeilijk. Het enige wat ge ervoor nodig hebt is een open oog en een open hart. Amen.

Johan Goris, pastoor